

ΣΤΡΑΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΕΛΛΗ

Ο ΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΣΤΕΡΙΑΣ

Ο ΦΘΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ο Γρηγόρης ο Απάλης, απ' όντας γρίκνσε τον κόσμο, μες στους καφενέδες πέρασε τα μικράτα του, να πλένει φλιτζάνια, να βάζει κάρβουνα απ' τη φουφού στους αργιλέδες, να σκουπίζει τον καφενέ μέσα έξω, και να κουβαλά ψώνια στο σπίτι τ' αφεντικού του, κι από κει μεζέδες καλομαγειρεμένους απ' την κυρά του στον καφενέ. Σα μέστωσε, παλικαρόπουλο, μάνα στο σερβίρισμα, τον παρακάλαγαν οι καφετζήδες να τον έχουν κοντά τους. Ο Καγίνας ο πρωτοκαφετζής τον έκανε γαμπρό και τον έβαλε σύντροφο στο μεγάλο καφενέ. Δεν έμεινε ποτές τραπέζι αδειανό, δούλευε σαν το μελίτσι ο καφενές. Τσιμπούσια και χαρές, γάμοι, παζαρέματα και νταραβέρια εμπόρων. Κει μέσα δίναν τα χέρια και το γυρίζανε στο γλέντι. Ο πεθερός του πέθανε, και τώρα ο Γρηγόρης πήρε κοντά του δύο τσιράκια. Οι δουλειές πήγαιναν καλά. Η δίψα του κέρδους μεγάλωνε και του κέντριζε την ορμή για μεγάλες κουτουράδες. Νοίκιασε το καφενείο που 'ναι στον κήπο της Παναγιάς με τη μεγάλη μαρμαροστρωμένη δεξαμενή. Ένα μαρμαρένιο λιονταράκι ξερνά στη δεξαμενή κρούσταλλο νερό απ' την πηγή του Βάλανου. Δίπλα στη δεξαμενή ο θρασεμένος πλάτανος που ισκιώνει την τεράστια πλατεία. Δεκαπέντε άνθρωποι αγκάλιασαν τον κορμό του κι όλο θρασεύεται και μεγαλώνει, δίπλα στη νερομάνα οι ρίζες βυzaίνουν με χίλια στόματα.

Απ' τη Λαμπρή, τη μεσοκοπισμένη άνοιξη, οι χωριανοί

κάθε Κυριακή γεμίζουν τα τραπέζια και γλεντοκοπούν ως τα μεσάνυχτα. Τις καματερές και παρασκολάδες κει πέρα, χάρη στο Γρηγόρη τον Απτάλη, ξεκοπαδίζουν απ' τους καφενέδες του χωριού και πάνε στον κήπο της Παναγιάς. Το χειμώνα δεν πατά πόδι ανθρώπου μιά και τα γύρω βουνά κατεβάζουν τους αγέρηδες απ' τον Προφήτη Λιά, κι ο πλάτανος, μαδημένος σαν καβγατζής πετεινός, συλλογιέται πικραμένος.

Η χρονιά έδειχνε μπερεκετλίδισσα. Πλούσιες οι σοδιές σε λάδια και πάρε δώσε με την Ανατολή. Το νησί της Μυτιλήνης πάντα βύζαινε κι απ' το μαστάρι της Μικρασίας, μιά κι ο Τούρκος, διαφέντευε το Αιγαίο. Το πανηγύρι της Παναγιάς της Αγιασώπισσας μάζευε τους προσκυνητές τ' Αιβαλιού, της Περγάμου και του Ντικελιού, χώρια τους πιστούς του νησιού. Ο Αύγουστος «Πανηγυράς», κι ως του Σταυρού η Αγιάσος πλούταινε απ' τους «ταμένους» στη Χάρη της, κι ο κήπος της Παναγιάς, παραμονή κι ανήμερα της «Παναγιάς» έβγαζε ο καφετζής το νοίκι της χρονιάς και κάποιο κέρδος. Έτσι ο Γρηγόρης λογάριάζε κι έκανε τις πρεπούμενες ετοιμασίες απ' την πρώτη του Αυγούστου. Δυο αραμπαδιές καρπούζια, που τα 'ριξε στη δεξαμενή, στα παγωμένα νερά, καμιά δεκαριά τενεκέδες ούζο, κρασιά με το βαρέλι, κονιάκ της ματσούκας.

Καπάρωσε και την καλή την κομπανία του Λορέντζου, παράγγειλε στον Μπελεγγίνο το χασάπη να του 'χει κρατημένο μισό δαμάλι για μεζέδες. Οι προσκυνητές, μυρμηγκιά, αραδίζανε απ' όλες τις μεριές του νησιού, ναι, σαν τα μεργήγκια που ανοίγουν μονοπάτια γύρω απ' τ' αλώνι. Μέρα τη μέρα πλήθαινε ο κόσμος. Στην εκκλησιά μέσα και στην αυλή, στους ξενώνες και στα σπίτια, νοικιαστές και μουσαφίρηδες, νηστευτές και γλεντοκόποι, πλούμιζαν το χωριό και το πάρε δώσε γέμιζε τους «χουτζιρέδες» λίρες, μετζίτια και γρόσια... Ο Γρηγόρης στον κήπο τρυγούσε τους πανηγυριώτες.

Παραμονή της Παναγιάς. Οι καμπάνες, πέντε μεγάλες, δυο μικρές και το καμπανέλι, καλούσαν στον εσπερινό τ' ανθρωπομάνι κι ο Δεσπότης ο Κύριλλος, στα χρυσά του, και την κορώνα του να λαμποκοπά στον ήλιο, καθώς γύριζε στην αυλή την εικόνα της Παναγιάς, μπροστάρης στο κοπάδι των έντεκα παπάδων και των πιστών. Πανήγυρις πανηγύρεων για

τους ξένους. Οι Αγιασώτες, καθένas στο πόστο του, μαγαζί, απλωμένες υπαίθριες πραμάτειες, παιχνιδάκια, πούντρες κατοχρονίτικες, κοκκινάδια απ' τα Οβρέικα μαγαζιά της Σμύρνης, χύμα πράμα, κι ένα σωρό σκατολογήματα, που τα ρουφά η περιέργεια των αγαθών.

Ο Γρηγόρης στον ποτηριώνα κουμάντερνε τους οχτώ σερβιτόρους, κι ο γραμματικός ο Τσιχλιμπάνος χρέωνε τον καθένα τους με τα ποιά και τους μεζέδες για κάθε τραπέζι. Στις τέσσερις γωνιές του κήπου, καθώς και στα διάμεσα, λαμπάδιαζαν, απ' το μούχρωμα οχτώ «μασαλάδες», πρωτόγονος φωτισμός υπαίθριων χώρων. Ήταν κάτι μεταλλικά καλάθια σε πασσάλους. Μέσα γεμάτα δαδί που ξελοχούσε.

Το φεγγάρι δεν καταπονούσε το πυκνό φύλλωμα του πλάτανου. Ο Γρηγόρης πάτησε φωνή στο τσιράκι που τάζει τους μασαλάδες.

«Ρίχννε δαδί, ρε, στους μασαλάδες!! Δε βλέπεις που δε φωτίζουν!!»

«Δεν είναι απ' τους μασαλάδες, μπάρμπα. Δεν πήρες χαμπάρι πως συννέφιασε κι όπου να 'ναι θα βρέξει!!»

Ο Γρηγόρης σαλτάρισε μια όξω απ' τον καφενέ, ρίχνει ματιά στα πάνω, και τι να δει!! Ψιχάλες, κοντρές χτύπαγαν τα πλατανόφυλλα, κι όσο να καταπιεί την έκπληξή του, οι σταλαγματιές πλήθυναν σε μπόρα. Αστραπές, βροντές, καταιγίδα σωστή. Ο κόσμος πήρε τ' ανάπλαγα σαν κοπάδι αγριολατισμένο.

«Σταθείτε ρε παιδιά... και χάνομαι!! Τι φουρτούνα με βρήκε!» Και γυρίζοντας το βλέμμα του στον ουρανό, είπε βραχνά απ' το στήθος του... «Τον πατέρα σου σκότωσα, βρε Θεέ, μαθέ και μου το κάνεις τούτο!!» Οι μασαλάδες σβήσαν απ' την νεροποντή. Ο κήπος άδειασε και μόνο τα καταστόλιστα τραπέζια, στις αναλαμπές των αστραπών, φάνταζαν σα λουλουδένιες πρασιές που τις ποτίζουν με βρεχτούρα.

«Που πάτε, μωρέ... Πληρώστε με τουλάχιστον!!» Λόγια που τα 'πνιγε η βουή της βροχής. Ποιος ν' ακούσει!! Αν τους είδες εσύ, τους είδα και λόγου μου.

«Γειά στα χέρια σου, κερατοθέ!» Αλλογύριζε, τραβούσε μαλλιά και μάγουλα, κοντοστάθηκε, έσκυψε το κεφάλι και

μουντάρισε στον καφενέ. Μέσα στο βάθος, στην αποθηκούλα είχε τον γκρα κατακωνιασμένο πίσω από παλιόκασες και παλιαντζαρίες. Τον είχε πάρει από κοντραμπατζή που έκανε δουλειές με την Αθήνα, τη λεύτερη Ελλάδα. Τον γεμίζει και βγαίνει στο μεϊντάνι. Η γκραδιά έσκισε το σκοτάδι και τη βουή της βροχής κι ακούστηκε πάλι θυμωμένη η φωνή του Γρηγόρη. «Να, κερατά... Έπρεπε να 'σαι πιο χαμηλά να σου δείξω γω!!» Δεύτερη τουφεκιά... Ύστερα, κοντιοστάθηκε, σα να 'βγαλε το άχτι του, σα να τον κυρίεψε φόβος και μετανιωμός. Μια αστραπή του θάμπωσε τα μάτια και μια βροντή μεταλλική, σκληρή, ανάκατη με βουητό. Απ' το θυμό και την ταραχή ξέχασε τη νεροποντή. Άκουσε τη χλαπαταγή πάνω στον πλάτανο και θάρρεψε πως γκρεμίζονταν ο Θεός, που τον είχε κείνος λαβωμένο, μπορεί και σκοτωμένο. Κατεβάζοντας τον γκρα και το κεφάλι του, σταυροκοπήθηκε και μουρμούρισε κλαψιάρικα: «Θεέ μου... συμπάθησέ με... πάνω στο θυμό μου!» Δεν πρόλαβε να τελειώσει το λόγο του και τον κουκούλωσε ένα κλαδί που το 'χε βρει το βλήμα και το 'σπασε.

Μόνο ένα «Ωχ» πρόλαβε και ξεστόμισε! «Ωχ Θεούλη μου» και σωριάστηκε λιποθυμισμένος.

